

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 4. 2020
COM(2020) 172 final

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 s cieľom poskytnúť núdzovú pomoc členským štátom a ďalej posilniť mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany/rescEU v reakcii na epidémiu COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Nariadenie Rady (EÚ, EURATOM) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020¹ (ďalej len „nariadenie o VFR“), umožňuje mobilizáciu rezervy na nepredvídané udalosti až do výšky 0,03 % hrubého národného dôchodku krajín EÚ28 na účely reakcie na nepredvídateľné udalosti, a to ako poslednú možnosť. V technickej úprave VFR na rok 2020², ktorá sa vykonáva na základe článku 6 nariadenia o VFR, sa absolútna výška rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 stanovuje na 5 096,8 mil. EUR.

Komisia dnes predkladá návrh opravného rozpočtu (NOR) č. 2/2020³. Zahŕňa celkové zvýšenie viazaných rozpočtových prostriedkov pre okruh 3 *Bezpečnosť a občianstvo* vo výške 3 000,0 mil. EUR na pokrytie reaktívacie nástroja núdzovej podpory (ESI) v rámci Únie s cieľom pomôcť členským štátom riešiť dôsledky epidémie COVID-19 a na ďalšie posilnenie mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany/rescEU, aby sa uľahčilo vytváranie zásob vo väčšom rozsahu a koordinácia distribúcie základných zdrojov v celej Európe. Toto zvýšenie dopĺňa ďalšie zvýšenia týkajúce sa toho istého okruhu v celkovej výške 423,3 mil. EUR, ktoré Komisia už navrhla v NOR č. 1/2020⁴.

Vzhľadom na to, že nie je možné prerozdeliť prostriedky v rámci okruhu 3 a v súlade s návrhom, ktorý sa takisto predkladá dnes a ktorého cieľom je zmeniť nariadenie o VFR tak, aby sa odstránili obmedzenia rozsahu pôsobnosti tohto nástroja⁵, Komisia v NOR č. 2/2020 navrhuje využiť celkovú rezervu na záväzky v plnej výške 2 042,4 mil. EUR, ktorá je v rámci tohto osobitného nástroja disponibilná⁶.

Okrem toho k NOR č. 2/2020 je pripojený návrh⁷ na zmenu rozhodnutia (EÚ) 2020/265 o mobilizácii nástroja flexibility v roku 2020⁸. Tento návrh, ktorým sa zvyšuje navrhovaná suma, ktorá sa má mobilizovať, o 316,3 mil. EUR, vedie k celkovej mobilizácii vo výške 1 094,4 mil. EUR v roku 2020 a vyčerpáva sumu, ktorá je v rámci tohto osobitného nástroja k dispozícii.

Komisia navrhuje – ako poslednú možnosť – mobilizáciu rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 vo výške 714,6 mil. EUR, aby sa zabezpečilo úplné financovanie viazaných rozpočtových prostriedkov súvisiacich s výdavkami v rámci okruhu 3 vo všeobecnom rozpočte Európskej únie na rozpočtový rok 2020 nad rámec stropu viazaných rozpočtových prostriedkov.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884.

² COM(2019) 310, 15.5.2019.

³ COM(2020) 170, 2.4.2020.

⁴ COM(2020) 145, 27.3.2020.

⁵ COM(2020) 174, 2.4.2020.

⁶ V tejto sume je zohľadnená zostávajúca rezerva z roku 2019 (1 316,9 mil. EUR), ktorá bola sprístupnená na rok 2020 v rámci „Technickej úpravy v súvislosti s osobitnými nástrojmi“, ktorú dnes prijala Komisia [COM(2020) 173, 2.4.2020].

⁷ Prvý návrh na zmenu uvedeného rozhodnutia bol pripojený k NOR č. 1/2020, nahrádza sa však týmto druhým návrhom.

⁸ COM(2020) 171, 2.4.2020.

2. ODÔVODNENIE MOBILIZÁCIE

2.1. ÚVOD

Núdzová podpora sa podľa nariadenia (EÚ) 2016/369 môže poskytnúť v prípade prebiehajúcej alebo možnej prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou vtedy, keď sú výnimočný rozsah a následky katastrofy také, že majú závažné ďalekosiahle humanitárne dôsledky v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, a len za výnimočných okolností, keď žiadny iný nástroj, ktorý je dostupný pre členské štáty a Úniu, nie je dostatočný.

Koronavírus 2 spôsobujúci ťažký akútny respiračný syndróm (SARS-CoV-2) a súvisiace ochorenie (COVID-19) boli Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) charakterizované ako stav ohrozenia verejného zdravia medzinárodného významu⁹ a následne ako celosvetová pandémia¹⁰. Dôsledky epidémie pre verejné zdravie sú v najviac postihnutých členských štátoch už závažné a rozsiahle a ďalej sa zhoršujú, keďže je touto epidémiou výrazne zasiahnutých stále viac členských štátov.

Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany/rescEU¹¹ sa posilnil tak v NOR č. 1, ako aj v NOR č. 2/2020, začala sa Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus určená na využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov¹² a aj ďalšie nástroje Únie prispievajú k tomu, aby sa čiastočne riešil tento stav ohrozenia verejného zdravia. Rozsah a dosah tejto krízy si však vyžadujú účinné riešenie humanitárnych dôsledkov vypuknutia tejto nákazy v Únii súvisiacich s verejným zdravím.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia navrhuje reaktivovať a zmeniť nástroj núdzovej podpory (ESI) podľa nariadenia (EÚ) 2016/369 v súvislosti s epidémiou COVID-19¹³.

2.2. REZERVA NA NEPREDVÍDANÉ UDALOSTI AKO NÁSTROJ, KTORÝ PREDSTAVUJE POSLEDNÚ MOŽNOSŤ

V článku 13 ods. 1 nariadenia o VFR je rezerva na nepredvídané udalosti vymedzená ako nástroj, ktorý predstavuje poslednú možnosť v rámci reakcie na nepredvídateľné okolnosti. V súlade s bodom 14 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení¹⁴ Komisia vykonala analýzu možnosti prerozdelenia značných súm v rámci existujúceho rozpočtu. V rozpočte na rok 2020 Komisia už navrhla použiť v plnej výške nepridelenú rezervu v rámci stropu viazaných rozpočtových prostriedkov okruhu 3. Okrem toho sa v prijatom rozpočte mobilizovalo 778,1 mil. EUR z nástroja flexibility. Preto neexistuje možnosť ďalšieho prerozdelenia v rámci tohto okruhu.

V NOR č. 1 a č. 2/2020 bola navrhnutá mobilizácia zvyšnej sumy z nástroja flexibility, čím sa dosiahla celková suma 1 094,4 mil. EUR. Rozsah pôsobnosti celkovej rezervy na záväzky je obmedzený na oblasť rastu a zamestnanosti a migrácie a bezpečnosti, preto túto rezervu nie je možné mobilizovať na opatrenia súvisiace s epidémiou COVID-19. Komisia preto dnes

⁹ 30. januára 2020.

¹⁰ 11. marca 2020.

¹¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924).

¹² Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, nariadenie (EÚ) č. 1301/2013 a nariadenie (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na epidémiu COVID-19 [Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus], COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

¹³ COM(2020) 175, 2.4.2020.

¹⁴ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

navrhuje zmeniť nariadenie o VFR s cieľom odstrániť obmedzenie rozsahu pôsobnosti celkovej rezervy na záväzky¹⁵ a okamžite mobilizovať celú disponibilnú sumu na nástroj núdzovej podpory a ďalšie posilnenie rescEU prostredníctvom NOR č. 2/2020. Keďže kombinovaná suma z celkovej rezervy na záväzky a z nástroja flexibility nie je dostatočná na financovanie navrhovaného zvýšenia viazaných rozpočtových prostriedkov, mobilizácia rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 je nástrojom, ktorý predstavuje jedinou disponibilnú, a teda poslednú možnosť financovania zostávajúcich dodatočných výdavkov nad rámec stropu okruhu 3.

2.3. VPLYV NEPREDVÍDATEĽNÝCH OKOLNOSTÍ V ROKU 2020 NA ROZPOČET

Komisia navrhuje mobilizovať 714,6 mil. EUR z rezervy na nepredvídané udalosti s cieľom pokryť dodatočné potreby súvisiace s reaktiváciou nástroja núdzovej podpory.

Zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky budú pokryté v rámci (a nad rámec) stropu pre platby na rok 2020. Nie je preto potrebná mobilizácia rezervy na nepredvídané udalosti v platbách.

3. KOMPENZÁCIA REZERVY NA NEPREDVÍDANÉ UDALOSTI STROPMI VFR

V článku 13 ods. 3 nariadenia o VFR sa vyžaduje, aby sa sumy, ktoré sú k dispozícii v dôsledku mobilizácie rezervy na nepredvídané udalosti, plne kompenzovali rezervami na súčasný rozpočtový rok alebo budúce rozpočtové roky.

Podľa článku 13 ods. 4 nariadenia o VFR sumy, ktoré sa kompenzovali, sa v kontexte VFR ďalej nemobilizujú, aby sa neprekročili celkové stropy pre viazané a platobné rozpočtové prostriedky, ktoré sú stanovené vo VFR na súčasný rozpočtový rok a budúce rozpočtové roky. Mobilizácia rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 pre viazané rozpočtové prostriedky v rámci okruhu 3 a s tým súvisiacu kompenzácia musia preto rešpektovať celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2020, ktorý je posledným rokom súčasného VFR.

Komisia navrhuje kompenzovať navrhované zvýšenie výdavkov v rámci okruhu 3 nepridelenou rezervou, ktorá je k dispozícii v rámci výdavkového stropu okruhu 5 *Administratíva*.

Po kompenzácii by naďalej zostali rezervy v celkovej výške 633,7 mil. EUR v rámci výdavkových stropov týchto okruhov:

- 514,0 mil. EUR v rámci okruhu 2 (*Udržateľný rast: prírodné zdroje*),
- 103,4 mil. EUR v rámci okruhu 4 (*Globálna Európa*),
- 16,2 mil. EUR v rámci okruhu 5 (*Administratíva*).

V rámci ostatných výdavkových stropov by nezostala žiadna disponibilná rezerva.

Celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov na celé obdobie viacročného finančného rámca by zostal nezmenený.

¹⁵ COM(2020) 174, 2.4.2020.

4. ĎALŠIE PRVKY

Európskemu parlamentu a Rade pripomíname, že v súlade s poslednou vetou článku 13 ods. 1 nariadenia o VFR sa uverejnenie tohto rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie* musí uskutočniť najneskôr v čase uverejnenia opravného rozpočtu č. 2/2020.

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 s cieľom poskytnúť núdzovú pomoc členským štátom a ďalej posilniť mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany/rescEU v reakcii na epidémiu COVID-19

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení¹⁶, a najmä na jej bod 14,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V článku 13 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013¹⁷ sa stanovila rezerva na nepredvídané udalosti až do výšky 0,03 % hrubého národného dôchodku Únie.

(2) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 Komisia vypočítala absolútnu sumu tejto rezervy na nepredvídané udalosti na rok 2020 vo svojom oznámení z 15. mája 2019 o technickej úprave finančného rámca na rok 2020 v súlade s vývojom HND¹⁸.

(3) Komisia preskúmala všetky ostatné finančné možnosti reakcie na nepredvídané okolnosti v rámci výdavkového stropu pre okruh 3 (*Bezpečnosť a občianstvo*) na rok 2020 stanoveného vo viacročnom finančnom rámci (VFR). Komisia navrhla pre okruh 3 VFR v roku 2020 použiť celkovú rezervu na záväzky v celkovej výške 2 392 402 163 a mobilizovať nástroj flexibility v celkovej výške 1 094 414 188 EUR. Je však potrebná mobilizácia rezervy na nepredvídané udalosti s cieľom riešiť potreby vyplývajúce z epidémie COVID-19 zvýšením viazaných rozpočtových prostriedkov v rámci okruhu 3 VFR vo všeobecnom rozpočte Únie na rozpočtový rok 2020 nad rámec stropu tohto okruhu, ako sa navrhuje v návrhu opravného rozpočtu č. 2/2020¹⁹.

(4) So zreteľom na túto veľmi osobitnú situáciu je podmienka stanovená v článku 13 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, že musí ísť o poslednú možnosť, splnená.

(5) Toto rozhodnutie by malo nadobudnúť účinnosť v ten istý deň ako oprava rozpočtu na rok 2020, keďže rezerva na nepredvídané udalosti umožňuje financovanie niektorých akcií nad rámec stropu stanoveného pre rozpočet na rok 2020 vo VFR,

¹⁶ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

¹⁷ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).

¹⁸ Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu z 15. mája 2019 o technickej úprave finančného rámca na rok 2020 v súlade s vývojom HND [COM(2019) 310].

¹⁹ COM(2020) 170, 2.4.2020.

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2020 sa nad rámec stropu viazaných rozpočtových prostriedkov v rámci okruhu 3 (*Bezpečnosť a občianstvo*) viacročného finančného rámca mobilizuje rezerva na nepredvídané udalosti vo výške 714 558 138 EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch.

Článok 2

Suma 714 558 138 EUR uvedená v článku 1 sa kompenzuje voči rezerve na rozpočtový rok 2020 v okruhu 5 Administratíva.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*